

[Time: 3 Hours]

[Total Marks: 80]

- Note:-
1. All questions are Compulsory.
  2. Figures to the right indicate full marks for the questions.
  3. Draw neat diagrams where necessary.

Q.1. Answer the following questions. (Any Two) 20

- (A) Explain the Drain Theory of Dadabhai Naoroji.
- (B) Write M. G. Ranade's economic view on Protection.
- (C) Explain Kautilya's concept of a Welfare State.

Q.2. Answer the following questions. (Any Two) 20

- (A) Explain the Mahatma Phule's approach to agriculture.
- (B) Write Gandhian Economic Thoughts on a Self-Sufficient Village Economy.
- (C) Explain Mahatma Gandhi's thoughts on 'Trusteeship'.

Q.3. Answer the following questions. (Any Two) 20

- (A) Explain the Dr. Babasaheb Ambedkar's 'State Socialism'.
- (B) Describe Gopal Krishna Gokhale's approach to development and welfare.
- (C) Explain the three steps suggested by Dr. Manmohan Singh to prevent India's financial crisis.

Q.4. Answer the following questions. (Any Two) 20

- (A) Write Amartya Sen's contribution to economics.
- (B) Discuss the paradigm proposed by Robert Mundell for Open Economy.
- (C) Describe the contribution of Joseph Stiglitz to economics.

मराठी रुपांतर

वेळ: ३ तास

गुण : ८०

- सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना अंतर्गत पर्याय आहेत.
३. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
४. मूळ इंग्रजी प्रमाण मानावे.

प्र. १. पुढील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणतेही दोन)

- (अ) दादाभाई नौरोजी यांचा निसारण सिद्धांत स्पष्ट करा.
(ब) म. गो. रानडे यांचा संरक्षणावरील आर्थिक दृष्टिकोन लिहा.
(क) कौटिल्यची कल्याणकारी राज्याची संकल्पना स्पष्ट करा.

२०

प्र. २. पुढील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणतेही दोन)

- (अ) महात्मा फुले यांचा शेतीकडे पाहण्याचा दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
(ब) स्वयंपूर्ण ग्राम अर्थव्यवस्थेवर गांधीवादी आर्थिक विचार लिहा.
(क) 'विश्वस्त' या विषयावर महात्मा गांधींचे विचार स्पष्ट करा.

२०

प्र. ३. पुढील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणतेही दोन)

- (अ) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचा 'राज्य समाजवाद' स्पष्ट करा.
(ब) गोपाळ कृष्ण गोखले यांच्या विकास आणि कल्याणाच्या दृष्टिकोनाचे वर्णन करा.
(क) भारताचे आर्थिक संकट टाळण्यासाठी डॉ. मनमोहन सिंग यांनी सुचविलेल्या तीन पायऱ्या स्पष्ट करा.

२०

प्र. ४. पुढील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणतेही दोन)

- (अ) अमर्त्य सेन यांचे अर्थशास्त्रातील योगदान लिहा.
(ब) रॉबर्ट मंडेल यांनी खुल्या अर्थव्यवस्थेसाठी मांडलेल्या प्रतिमानाची चर्चा करा.
(क) जोसेफ स्टिग्लिट्झच्या अर्थशास्त्रातील योगदानाचे वर्णन करा.

२०